193. številka. V Ljubljani, v sredo 20. avgusta 1919. LII. leto.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izvzemši nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m × 54 m/m za navadne in male oglase 40 vin., za uradne razglase 60 vin., za poslano in reklame 1 K. — Pri naročilu nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda" in „Narodna Tiskarna" Knaflova ulica št. 5, pritličnо. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvo:	
celoletno naprej plačan	K 84·—	celoletno	K 95·—
polletno	„ 42·—	polletno	„ 50·—
3 mesečno	„ 21·—	3 mesečno	„ 26·—
1 „	„ 7·—	„	„ 9·—

Novi naročniki naj pošljejo v prvič naročnino vredno ☞ po nakaznici. Na samo pismena naročila brez poslatve denarje se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda" Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon štev. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane. ☞ Rokopisov ne vrača. ☜

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Precejšnja teritorijalna pridobitev naše kraljevine.

Uspeh naše mirovne delegacije.

(Zasebno izvirno poročilo »Slovenskega Naroda«.)

Pariz, 18. avgusta. Vaš informator izve, da je kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev prisojena cela Bačka in velik del Baranje ter da je tudi mesto Pečuh definitivno jugoslovansko.

(Ogrski komitat Bács - Bodrog ali B a č k a leži med Donavo in Tiso, meri 11.079 kvadratnih kilometrov in ima okrog 800.000 prebvalcev, od teh 70 odstotkov Srbov, ostal so kolonisti, Slovaki, Rusini, Madžari Nemci, Židje. Bačka je iredno bogata na žitu, kakor sosedniji Banat, in je svoječasno tvorila bistveni del srbske Vojvodine.

Ogrski komitat Barania leži na desnem bregu Donave in levem bregu Drave, meri 5133 kvadratnih kilometrov in šteje nekaj čez 350.000 prebivalcev. 65% je Srbov in Hrvatov (poslednji doslej imenovani Bunjevci, Šokci itd.), ostanek so zopet Madžari in Nemci. Glavno mesto je Pečuh, znano v zgodovini turških bojev. Blizu Pečuha se nahaja velik premogovnik, ki daje dnevno nad 300 vagonov dobrega premoga. Baranja je vrhu tega znana po živinoreji in vinarstvu. S tem, da sta obe pokrajini definitivno zasigurani našemu kraljestvu, smo gospodarsko in narodno pridobili mnogo za bodočnost in se zelo ojačili. Ta uspeh naše delegacije vsled tega toplo pozdravljamo.)

Bolgari.

Leta 1915. je to bilo. Srbija je bila krepka, Grška neodločna, Romunija pripravljena; Turki odrezani od osrednje Evrope in pred prepadom. Da je takrat Bolgarska stopila v vojno na strani Antante, bi bila vojna skrajšana vsaj za eno leto in svetovni položaj takrat in danes bistveno drugačen.

Turška bi bila takrat takoj uničena, skozi Dardanele bi bili zavezniki prinesli Rusiji pomoč z denarjem, orožjem in ljudmi, in Rusija bi bila prisotna na pariški konferenci kot močan sopogodnik. Srbija bi ne bila uničena. Stotisoči življenj in milijarde vrednosti bi bile ohranjene naši kraljevini, na tisoče Slovencev in Hrvatov, ki so padali za svoje sovražnike na Piavi in drugod v tujini, bi bili danes živi in doma in Srbov bi živelo en cel milijon več, nego jih živi danes. Pred rusko - balkanskim blokom bi se bila Avstrija zrušila že leta 1916. in zasluga bi ne bila laška, ampak naša.

Toda Bolgari so hoteli drugače. Padli so za hrbet Srbom, ki niso mogli odoleti koncentričnemu napadu avstrijskih nemških in bolgarskih čet na tako velikem prostoru in so morali zato skozi Albanijo na tuje. Njihovo deželo pa so sovražniki izropali do golega, požgali in porušili ponekod vse stavbe in vasi, uničili prebivalstvo in odnesli vse, kar se je sploh dalo premakniti. Največji del vsega so onesli Bolgari, ki so se s tem globoko zadolžili s krvavim dolgom in se pokrili s svetovno sramoto.

Pričakovati bi bilo, da bo ta narod seveda nosil posledice svojega tatarskega dela. Pričakovati bi bilo vsaj, da bo moral nositi posledice vsaj v oni meri, kakor njegovi zavezniki.

Iz Pariza pa prihajajo vesti, ki pričajo o nasprotnem. Naša kraljevina je v mejnem oziru napram Bolgariji bila zmerna. Zahtevala ni nič drugega, nego majhno mejno korekturo v kotu Strumice, iz narodnih ozirov kakor tudi zaradi varnosti železniške proge v Solun.

Pričakovati je pa bilo tudi še, da bodo Bolgari morali v finančnem oziru vsaj deloma povrniti ogromno škodo, ki so jo napravili Srbom naravnost, Hrvatom in Slovencem pa posredno. Toda Antanta dovoljuje Bolgarom takšne ugodnosti, kakor da bi Bolgarija bila zavezniška država, ne pa premagana sovražnica. V vprašanju odškodnine in vračila ugrabljenega bogastva se omejuje mirovna konferenca na splošne fraze in mogoče je, da Bolgariji sploh ne bo treba plačati nikakšne odškodnine.

Jugoslavija bo to prenesla. Zaveda se, da gre Antanta h koncu, zaveda se tudi, da se ima zopet Lahom zahvaliti za to protekcijo, ki jo Bolgari uživajo, in da so druge antantine države »desinteresirane«. Mi imamo dovolj bogastva in dovolj virov, da nam jih je treba samo dovolj spretno izrabiti, pa bomo v doglednem času sami krili svoje potrebe in sami izlečili svoje rane. Ne bomo pa pozabili nehvaležnosti Antante, ki podpira vsakega našega nasprotnika. Prepričali smo se in vemo, da se ne smemo zanašati na nikogar in da nam more pomagati samo naša lastna moč in pomoč. Ako nas bodo drugi potrebovali, — in ni izključeno, da nas bood kmalu! — si bomo takrat dobro premislili, da bi sodelovali pri podjetjih, ki bi se nam potem nagradila na način, kakor lètos na konferenci.

Napram Bolgarom nas danes ne navdajajo nikakšna sentimentalna čustva. Oni, ki so hoteli v naivnosti doslej vajenih teorij in morda tudi iz avstrijsko - vzgojenega strahu pred Srbi stvoriti SHSB, bodo morali še precej počakati. Danes še nismo zreli niti za balkansko konfederacijo. Predno najdemo zaveznike, moramo najiti sebe same.

Kmetijska šola na Goreniskem.

Vprašanje kmetijske šole na Goreniskem se plete že dolga leta. Že pred 20 leti je dal takratni deželni zbor nalogo, da se poišče primerno posestvo za to šolo. Deželni odbor je to naročilo izvršil in predlagal, da se izbere eno izmed ponudenih posestev v radovljiškem okraju ali Wuchererjevo posestvo v Lescah ali pa posestvo Žvegelnovo v Rečici ali Gorjah. Deželni odbor je zavzel takrat načelno stališče, da se ima kmetijska šola ustanoviti v planinskem delu naše Goreniske in da ima gojiti v prvi vrsti mlekarstvo v zvezi s planšarstvom. Najbolj mu je ugajalo takrat Wuchererjevo posestvo v Lescah, ker je imelo po izjavi komisije najboli prikladna poslopja, ki bi se dala s primeroma majhnimi stroški pripraviti za šolo. Ugajala je tudi lega in kakovost zemljišča. Tudi bi se dobil v neposredni bližini pašnik v obsegu 50 oralov, lahko pa tudi planina na Beguniščici, ki je približno dve uri hoda oddaljena od Lesc. Za ustanovitev kmetijske šole v Lescah je prosila cela bližnja in dalina okolica, nič manj kakor 16 občin radovljiškega okraja.

Od takrat je vprašanje kmetijske šole na Goreniskem zaspalo. Zgodilo se je to, ker ni našla ustanovitev nove šole splošnega odmeva,zlasti pa zaradi tega, ker se je med tem časom kmetijska šola na Grmu z vpeljavo zimske šole in s svojo gospodarsko preuredbo tako preosnovala, da so jo z uspehom obiskovali tudi goreniski sinovi.

Danes pa je ob izpremenjenem našem položaju prišlo to vprašanje zopet na dan. Goreniska želi in potrebuje svojo kmetijsko šolo. Naši planinski kraji potrebujejo šolo, ki bi se še bolj ozirala na razmere in potrebe planinskih krajev, kakor je to mogoče šoli na Grmu.

Dokaz temu so peticije, ki leže pri deželni vladi. Krog interesentov za gorenjsko kmetijsko šolo pa je postal dokaj večji. Danes se pogajajo za to šolo tudi gospodarji kranjskega okraja, ki jo žele imeti na posestvu barona Zoisa na Brdu pri Kranju. Dobiti jo želijo v svojo sredo pa tudi interesentje kamniškega okraja. Kmetska zveza za kamniški okraj prosi, da bi se ustanovila na posestvu barona Apfaltrerna v Križu pri Kamniku.

Kakor se vidi, želijo naši goreniski zastopniki, da bi se ob izvedbi agrarne reforme pridobilo za šolo grajščino na Brdu, oziroma grajščino Križ.

Razveseljivo je dejstvo, da se čimdalje bolj priznava važnost kmetijskega šolstva za napredek našega kmetijstva tudi s strani praktičnih gospodarjev in da se je vnelo tako pogajanje za pridobitev goreniske kmetijske šole. Seveda je veliko vprašanje, ali bo mogoče in kako se bo dalo ugoditi različnim željam goreniskih interesentov. To je gotovo, da se bo dalo ob izvajanju agrarne reforme lažje pridobiti primerno posestvo za tak zavod, kakor sicer. Edino merodajna pa za nas ne more biti ta okoliščina.

Važno je, da postavimo šolo v najbolj primeren kraj, na najbolj pripravno mesto. Danes imamo v kmetijskem šolstvu in kar je z njim v zvezi že tako bogate izkušnje, da si bomo lahko izbrali najbolj ugoden objekt, ki nam bo na ponudbo. Goreniska šola bo morala vplivati v prvi vrsti na povzdigo živinoreje in mlekarstva v zvezi z gorenjskim planinarstvom. Ako naj šola s tem programom prinese Goreniski res tiste koristi, ki se od nje pričakujejo, potem je treba s šolo na vsak način v planinski del naše goreniske strani. Poleg kranjskega in kamniškega okraja bo prišel v poštev še vedno radovljiški okraj, kjer se je nameravalo že pred 20 leti dobiti pripravno posestvo za tako šolo. Ondotne občine se bodo gotovo tudi sedaj potegnile za pridobitev kmetijske šole.

Bodoča kmetijska šola bo morala gojiti pa tudi razne druge panoge gorenjskega kmetijstva, da bo ustregla potrebam goreniskh gospodarjev. Gojiti bo morala tudi kmetijsko rastlinarstvo, sadjarstvo in tudi vrtnarstvo. Zaradi tega je posebno važno, da ji izberemo pripravno lego.

Danes ni zadosti, da se pridobi sploh kaka grajščina z obširnim posestvom za šolo, ampak je treba gledati na razne pogoje, ki so boli ali mani merodajni za uspešen razvoj šole in šolskega gospodarstva. Velikost posestva je pri tem najmanj merodajna. Glavna stvar je, da odgovarjajo šolski in gospodarski prostori in da je posestvo instruktivno urejeno. Le v tem slučaju je računati na uspeh. Glede kraja, kamor naj se postavi bodoča kmetijska šola, še ni mogoče danes navesti nobenega konkretnega predloga, ker še ne vemo za vse ponudbe. Danes vemo le toliko, da bi jo radi dobili razni goreniski okraji. Kar pa že danes lahko povemo, je to, da bo treba upoštevati pri izberi objekta sledeče pogoje: Šola mora imeti v primerni bližini dosti veliko planino, pripravno, če mogoče za zadružno planšarstvo. Bližnja okolica šole bodi primerna za povzdigo mlekarstva in pripravna za zadružno mlekarstvo, ki ima imeti na šoli potrebno vodstvo. Dosledno mora šola biti preskrbljena z zadostno množino tekoče vode, ki je potrebna ne le za intenzivno rejo molzne govedi in uspešen obrat mlekarstva, ampak tudi za intenzivno šolsko vrtnarstvo. Potrebno je tudi, da stoji šola čim bližje železnice, da bo lahko pristopna učencem, obiskovalcem tečajev itd.

Sedaj je najbolj važno, da si zagotovimo pripraven objekt za to šolo, kar bo toliko lažje, ker nam utegne iti agrarna reforma na roko. Zato pa ni zamujati ne časa ne prilike

Rohrmann.

Politične vesti.

Od Sv. Barbare v Halozah nam poročajo: V nedeljo 10. avgusta smo imeli javni shod JDS, ki se je sijajno obnesel. Šolski voditelj Vobič je pozdravil glavnega govornika g. dr. Gosaka iz Ptuja, ki se je po 2½ letnem vjetništvu vrnil v našo domovino ter predlagal predsednikom shoda g. Franca Jurgec, posestnika iz Paradiža. G. dr. Gosak omenja v svojem govoru politične razmere v začetku svetovne vojske, potem nastanek nove države »Jugoslavije«, katero še je treba primerno urediti. Nadalje razmotriva stališče JDS. 1. V boju proti najhujšemu sovražniku »boljševizmu«; 2. da si ne damo naše države krajšati in 3. stališče napram Nemcem in nemčurjem. Poudarja, da so v tej stranki zastopane kmetske koristi v polni meri. Sprejele so se enoglasno naslednje resolucije: 1. Izražamo nujno željo, da se izvedejo kar najhitreje neobhodno potrebne reforme glede valute, carine in kmetskih razmer, da se zboljšajo življenske prilike celokupnosti. 2. Izražamo zaupanje našim zastopnikom v vladi v Beogradu in Ljubljani ter v Narodnem predstavništvu. 3. Soglašamo z resolucijami, sprejetimi na glavnem zboru naše stranke v Ljubljani dne 6. julija t. l. 4. Pozivamo vlado in svoje pristaše, da se ustvari strog sistem regulacije cen, posebno tudi industrijalnih pridelkov. 5. Zahtevamo, smatrajoč državo za nedotakljiv ideal, brezobzirno postopanje z boljševiškimi elementi. 6. Priznavamo agrarni značaj naše države in naše stranke. Radi tega se izrekamo za odločilen vpliv kmečkega stanu. 7. Davki se morajo pravilno odmeriti. Kmetu dohodninskega davka z ozirom na velike kupne potrebe za sedaj ne nalagati! 8. Izvoz vina v inozemstvo bodi prost in z ozirom na draginjo drugih predmetov naj se postavijo temu primerne cene za mošt. 9. Kuhanje žganja naj bo če že ne prosto, se naj pristojbine znižajo. Prijavilo se je obilno število članstva krajne organizacije JDS.

»Demokratija« o novi vladi. LDU B e o g r a d, 17. avgusta. Povodom sestave nove vlade piše glasilo Demokratske zajednice »Demokratija«: Vlada gosp. Davidovića noče in ne more biti strankarska, nego vlada, ki si stavlja za nalogo obnovo zemlje in razrešitev vseh nujnih vprašanj. Vlada gosp. Davidovića razpolaga z večino in hoče biti v prijateljskih odnošajih z vsemi strankami v Narodnem predstavništvu. Brigala se bo le za državne interese in ne bo odbijala od sodelovanja nobene politične skupine, ki jo vodi resna skrb za procvit našega troimenega naroda. — »Pravda« piše: Demokrati in socijalisti stopajo v težaven položaj. Upamo, da napno vse sile, da se ohrani, kar je narod ustvaril. — »Epoha« piše: Dasi strankarsko zainteresirani ljudje s to rešitvijo krize niso zadovolini, se vendar morejo oni, ki iskreno žele, da živi mlada kraljevina pravo parlamentarno življenje, radovati nad to edino parlamentarno rešitvijo krize. Zadovolini smo z razvojem svojega parlamentarnega življenja. Želimo le, da bi bila parlamentarna borba in borba v javnosti na višini evropskega parlamentarizma in evropskega tiska.

— **Poziv članom Demokratske zajednice.** B e o g r a d, 18. avgusta. Predsednik Sava Todorović, podpredsednik Brana, tajnik Antonijević, blagajnik Pavlović in odborniki: Bogić, Gjnić, Zora Todorović, Lj. Stanojević, Turinski, N. Jovanović in Ristić. Nadzorni odbor: Dobrinović, Miljević, Tukarović, Arsenović in Milutinović. Delegatom so bili izvoljeni izmed Slovencev gg.: Osipović, novi režiser naše drame, in Povše. Častnim članom so bili voljeni od Slovencev gg.: Danilo in umrla Gerbič in Verovšek.

Na koncertu, ki se je vršil v ponedeljek 11. t. m. v beogradski kazini, je nastopil kot prvi oktet ljubljanske opere z narodnimi pesmi in žel za krasno izvajanje burno pohvalo. Za tem so nastopali najodličnejši člani solisti beograske in zagrebške opere, tako gospe Polakova, Trautnerjeva, Pospišilova in druge ter gg. Turinski, Rijavec, Križaj, Primožič in Bukšek, ki so izvajali posamezne točke z njim lastno umetniško dovršenostjo. Občinstvo je bilo zlasti za Slovence, ki so bili na koncertu najštevilneje zastopani, sila vneto. Med drugimi vskliki odobravanja so se čuli tudi: živela slovenska opera v Zagrebu! Nad vse krasen program zaključil je zopet slovenski oktet z narodnimi in Gustav Ipavčevo »Slovenec sem« z g. Križajem v bariton solu. Posamezne solo točke je spremljal deloma g. kapelnik Baranović, deloma orkester kralj. garde v obče priznanje.

V torek zvečer so odhajali ljubljanski gostje zopet nazaj v belo Ljubljano. Za krasen sprejem in bratsko gostoljubnost se je zahvalila bratom Srbom v imenu Slovencev ga. Juvanova v zbranih besedah. Marsikomu je rosila oko ob težkem slovesu. Saj bratje Srbi so nam dokazali, da čutijo z nami bolj kot kdaj poprej. Upajmo da se skoro vidimo v srcu Slovenije v naši lepi Ljubljani bila je edina želja posameznika, krepkejši in večji in bodi to sad našega štiridnevnega plemenitega dela in besed. Na to je bilo skupno fotografiranje vseh preko 300 udeležnikov, še en prisrčen objem in parobrod nas je odpeljal med mahanjem z robci in živahnimi na svidenje klici onkraj Donave v Zemun.

H koncu bodi omenjeno, da gre največja zasluga, da so mogli naši ljudje udeležiti tega važnega kongresa ljub. trgovcem in den. zavodom, ki so v zadnjem momentu z večjimi in manjšimi denarnimi zneski priskočili pripr. odboru na pomoč. Zagrebškim članom je dovolila hrv. vlada za to potovanje 5000 K podpore, naša vlada pa žalibog nima toliko čuta za naš umetniški proletarijat in je prošnjo kratkomalo odbila. Bodi torej tem potom vsem darovalcem, enako glod. konsorciju izrečena najtoplejša zahvala.

— — —

LISTEK.

Kongres jugoslovanskih gledaliških umetnikov v Beogradu.

Zgodilo se je to prvič, da so se sešli umetniki vseh jugoslovanskih odrov, da si tudi oni potožijo v bratskem objemu svoje težnje in gorje, ki so ga prestali bodisi pred časom svetovne vojne in še več zadnja štiri leta. Nikjer ni bilo toliko preganjanja in krivic, kakor ravno v vrstah naših igralcev, bodisi pri nas, kakor v kraljevini, Bosni in Hrvatski. Kot prvi nositelji kulture so trpeli pod starim avstrijskim režimom največ; svetovna vojna pa je njih umetniško delovanje naravnost z brutalno silo ustavila. Neštete so žrtve, ki jih je rodila zadnje štiri leta vojna, beda, lakota in obup. Koliko lepih talentov je bilo s tem uničenih?! Nikdo nam jih ne bo vrnil! — in ko smo lansko leto pogazili v prah svojega zunanjega sovražnika, oglasil se je notranji. Veliknska draginja je nastopila in baš gledališki umetnik jo je moral zopet najtrše občutiti. Vsa moledovanja po boljših plačah so bila brezuspešna. Edina odpomoč je bila takojšnja organizacija vseh jugoslovanskih gledaliških umetnikov in potem urno na delo. Združila so se vsa gledališča in kategorično zahtevala, da jim v tem obupnem položaju priskoči vlada na pomoč, kar v naše veselje ni ostalo brez uspeha. Vlada je uvidela potrebo naših gledaliških proletarcev in podržavila beogradsko in zagrebško gledališče z naslovom »kraljevo«, ljubljanskemu pa je za enkrat dovolila subvencijo. Ostala gledališča bodo, upajmo, v doglednem času tudi podržavljena.

Da se to čimpreje izvrši in se na ta način osigura našim domačim umetnikom kruh v lastni državi, kar je vsekakor bolje, kakor da se z našimi najboljšimi močmi šopirijo tuja gledališča, sklicalo je Združenje jugoslovanskih pozorištnih umjetnikov v Beogradu meeting vseh jugoslovanskih gledaliških umetnikov, ki se je vršil v dneh 9., 10. in 11. t. m. v naši prestolici. Zastopana so bila gledališča po članih iz Beograda, Zagreba, Sarajeva, Osjeka, Novega Sada, Skoplja, Varaždina in manjših gledališč in potujočih gledaliških družb. Tudi ljubljansko Narodno gledališče je bilo zastopano po 12 članih, izmed teh 8 najboljših pevcev zbora, ki so dali stvari nekako veličastnejše in veselejše lice.

Prvi dan skupštine prečital se je novosestavljen poslovnik udruženja, ki je bil drugi dan z nekaterimi dodatki soglasno sprejet. Drugi dan pa se je razpravljalo o podržavljenju večjih stalnih gledališč, med temi tudi ljubljanskega in subvencijoniranju manjših gledališč in potujočih gledaliških družb. Sprejeta je bila med drugim tudi resolucija o podržavljenju mariborskega in celjskega gledališča s povdarkom njih periferijalne važnosti. Pismene pozdrave so poslali prestolonaslednik Aleksander in minister prosvete Davidović, ki je pristopil zaedno kot ustanovni član z zneskom 100 dinarjev. Med brzojavnimi pozdravi omenimo tu onega iz Zagreba s podpisom gledališkega ravnatelja Bacha, ki pozdravlja najiskreneje skupštino in povdarja, naj se ne pozabi Ljubljane, ki je poslala že toliko najboljših svojih moči Zagrebu kakor Beogradu. Z nepopisnim navdušenjem je bil sprejet predlog predsedstva, da se pošlje vdanostni pozdrav in zahvala njega kr. vis. regentu Aleksandru in celi kraljevski hiši. Tretji dan so se vršile volitve glavnega odbora in je bil z veliko večino izvoljen sledeči odbor: Predsednik Sava Todorović, podpredsednik Brana, tajnik Antonijević, blagajnik Pavlović in odborniki: Bogić, Gjnić, Zora Todorović, Lj. Stanojević, Turinski, N. Jovanović in Ristić. Nadzorni odbor: Dobrinović, Miljević, Tukarović, Arsenović in Milutinović. Delegatom so bili izvoljeni izmed Slovencev gg.: Osipović, novi režiser naše drame, in Povše. Častnim članom so bili voljeni od Slovencev gg.: Danilo in umrla Gerbič in Verovšek.

Na koncertu, ki se je vršil v ponedeljek 11. t. m. v beogradski kazini, je nastopil kot prvi oktet ljubljanske opere z narodnimi pesmi in žel za krasno izvajanje burno pohvalo. Za tem so nastopali najodličnejši člani solisti beogradske in zagrebške opere, tako gospe Polakova, Trautnerjeva, Pospišilova in druge ter gg. Turinski, Rijavec, Križaj, Primožič in Bukšek, ki so izvajali posamezne točke z njim lastno umetniško dovršenostjo. Občinstvo je bilo zlasti za Slovence, ki so bili na koncertu najštevilneje zastopani, sila vneto. Med drugimi vskliki odobravanja so se čuli tudi: živela slovenska opera v Zagrebu! Nad vse krasen program zaključil je zopet slovenski oktet z narodnimi in Gustav Ipavčevo »Slovenec sem« z g. Križajem v bariton solu. Posamezne solo točke je spremljal deloma g. kapelnik Baranović, deloma orkester kralj. garde v obče priznanje.

V torek zvečer so odhajali ljubljanski gostje zopet nazaj v belo Ljubljano. Za krasen sprejem in bratsko gostoljubnost se je zahvalila bratom Srbom v imenu Slovencev ga. Juvanova v zbranih besedah. Marsikomu je rosila oko ob težkem slovesu. Saj bratje Srbi so nam dokazali, da čutijo z nami bolj kot kdaj poprej. Upajmo da se skoro vidimo v srcu Slovenije v naši lepi Ljubljani bila je edina želja posameznika, krepkejši in večji in bodi to sad našega štiridnevnega plemenitega dela in besed. Na to je bilo skupno fotografiranje vseh preko 300 udeležnikov, še en prisrčen objem in parobrod nas je odpeljal med mahanjem z robci in živahnimi na svidenje klici onkraj Donave v Zemun.

H koncu bodi omenjeno, da gre največja zasluga, da so mogli naši ljudje udeležiti tega važnega kongresa ljub. trgovcem in den. zavodom, ki so v zadnjem momentu z večjimi in manjšimi denarnimi zneski priskočili pripr. odboru na pomoč. Zagrebškim članom je dovolila hrv. vlada za to potovanje 5000 K podpore, naša vlada pa žalibog nima toliko čuta za naš umetniški proletarijat in je prošnjo kratkomalo odbila. Bodi torej tem potom vsem darovalcem, enako glod. konsorciju izrečena najtoplejša zahvala.

— — —

sedstvo Demokratske zajednice poziva vse člane tega poslaniškega kluba, da pridejo vsi, brez izjeme, v petek, 22. t. m. v Beograd.

— **Avgijenca Dervišker Miralema pri regentu.** Beograd, 18. avgusta. Danes je popoldne je sprejel prestolonaslednik regent Aleksander znanega muslimanskega prvaka in borilca za narodne pravice Derviškega Miralema iz Travnika v polurni avdijenci. Regent se je zelo prijazno razgovarjal z Dervišbegom ter se pri njem informiral o položaju in okoliščinah med našimi rojaki muslimanske vere. Obljubil je, da bo kmalu prišel tudi v Bosno. Prestolonaslednik je izrekel ob tej priliki svoje prisrčne simpatije napram našim osvobojenim muslimanskim bratom ter se še dalje časa razgovarjal kar najsrčneje z Dervišbegom Miralemom.

— **Prva seja novega ministrstva.** Beograd, 18. avgusta. Ministrski svet je imel danes popoldne svojo prvo sejo, na kateri so poedini ministri izrazili svoje mnenje o prevzetju novih svojih resortov. Kabinet je razpravljal nato o raznih tekočih važnih vprašanjih ter prišel do zaključkov, ki bodo pokazali, da se bo sedanja državna uprava gibala po hitrih in energičnih potih. Kakor izvemo, je prejel kabinet iz Parija vest, da nam je vrhovni svet petorice prisodil velik del Baranje s Pečuhom in Bajo. — Kabinet se je razdelil v poedine ministrske komiteje, ki si bodo razdelili delo vlade. — Kakor izvemo, se bodo v bodoče izdajali o sejah kabineta posebni komunikeji.

— **Demobilizacija.** Beograd, 19. avgusta. Ministrstvo je danes sklenilo, da se moštvo v starosti 35, 36 in 37 let takoj odpusti iz vojaške službe in se tako število divizij zniža za dve.

— **K valutnemu vprašanju.** Beograd, 19. avgusta. Ministrstvo se je pečalo danes z valutnim vprašanjem, koje smatra za najvažnejše in ki ga je treba nemudoma začeti reševati, ker je že itak preveč zamujenega. Ministrstvo je sklenilo, da se takoj zaslišijo vsa strokovna mnenja o regulaciji valute in je zaključilo, da skliče v to svrho anketo naših strokovnjakov finančnikov in bankovnikov. Ta anketa se bo vršila v Zagrebu.

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Proglas Prekmurcem. LDU Murska Sobota, 17. avgusta. Civilni komisar za Prekmurje, dr. Lajnšić je izdal Prekmurcem nastopni proglas: Podpisani zastopnik jugoslovanske vlade naznanjam ljubim Prekmurcem: 1. da je zasedeno Prekmurje del Jugoslavije poleg odločbe pariške mirovne konference, to je, stalne večno jugoslovanske zemlje, del Slovenije. Vi niste več Ogri, temveč jugoslovanski sinovi domovine Jugoslavije, po rodu Slovenci. Naša vlada ima moč, da to dobljeno zemljo, da naše rešene brate obdrži pod svojim krilom. Naše junaško vojaštvo bo branilo, kar je našega. Tistim, ki goličijo, da je ta rešitev še nestalna in samo začasna, se nasmejte in opomnite jih, naj ne širijo laži in nezaupanja. Rešenje je dovršeno. 2. Kdor ima proti komu kakšen srd, naj mu odpusti, izlepa naj sovraž. naše pridobi, s tem bo več hasnil domovini in sebi, kakor z ovadbami in obsodbami. Samo tisti naj se tožijo, ki se iz milega postopanja in ravnanja še norčujejo in ki so nezahvalni in nezadovoljni. 3. Proti svoji domovini in lastnim bratom greše tisti, ki samo iz dobičkaželjnosti spravljajo zrnje preko meje. S tem večajo draginjo v našem bogatem kraju, tarejo siromaka in povzročajo pomanjkanje ter spravljajo svoje trpeče brate v nevolio. Kdor se upa to na dušo jemati, ne računa s tem, da pride pred kaznujočo pravdo. 4. Vsak, ki ima kakšen posel, naj se obrne na moj urad v Radgoni (v gostilnici »Pri solncu« pri Voglarju). Z jugoslovanskim pozdravom civilni komisar za Prekmurje: dr. Lajnšič.

Prekmurje. LDU. Maribor, 18. avgusta. Povodom tabora v Belatincih se je potom tukajšnje vojaške oblasti deželni vladi za Slovenijo in generalu Jankoviču, poveljniku IV. armijske oblasti v Zagrebu, ki je dal povelje za zasedenje Prekmurja, odposlala nastopna po civilnem komisarju za Prekmurje podpisana izjava: Nad 20.000 v Belatincih zbranih Prekmurcev se iskreno zahvaljuje svojemu vladarju kralju Petru za osvobojenje izpod madžarsekga jarma. Prekmurci hočejo biti in ostati Jugoslovani, zvesti sinovi svoje nove domovine Jugoslavije. — V istem zmislu se je odposlalo priznanje generalu Maistru za njegovo sodelovanje pri odrešenju Prekmurja. Njegovo sodelovanje pri osvobojenju Prekmurja so naglašali tudi govorniki na zborovanju tabora.

Banat. LDU Veliki Bečkerek, 17. avgusta. Iz onega dela Banata, ki ga je okupirala romunska vojska, je pobegnil večji del duhovništva in učitelistva, boječ se nasilja romunske mase in romunskih oblasti. Ako se zapuščene fare takoj ne popolnijo, se je bati, da bodo Romuni nastavili svoje duhovnike in učitelje in to bi značilo začetek raznarodovanja banatskih Srbov.

LDU. Beograd, 18. avgusta. Presbiro priobčuje oficielno: Danes so dobile srbske čete povelje, da zasedejo nastopne občine: Mali Sombor, Desko in Sirin v Gorenjem Banatu, ki pripada na podlagi novo določene demarkacijske črte našemu kraljestvu.

Legije. LDU. Maribor, 18. avgusta. Tabora v Belatincih se je udeležilo tudi več prostovoljnih legij, in to hrvatska, primorska in legija prekmurskih beguncev. Te legije so se udeležiletudi osvobodilnega pohoda v Prekmurje.

Imenik komunistov. LDU. Maribor, 18. avgusta. V soboto je nemško-avstrijska varnostna oblast dala dovesti ženo komunističnega voditelja Brodniga v Špilje. Tam jo je prevzela vojaška policija in jo odvedla v Maribor. Tukaj so jo natančno preiskali in našli pri njej veliko število važnih pisem in popoln imenik vseh komunističnih voditeljev. Odpeljali so jo v Ljubljano.

Strokovnjaki naj se oglase. LDU. Beograd, 18. avgusta. Poljedelsko ministrstvo potrebuje večje število strokovnjakov, ki so dovršili višje poljedelske šole in ki bi hoteli nastopiti državno službo v poljedelski stroki. Oni, ki se za to zanimajo, naj se kar najhitreje prijavijo poljedelskemu ministvrstvu (ministrstvo poljeprivrede) v Beogradu, ulica Prote Mateje št. 62. V prošnji naj naznanijo svoj stan, leto in kraj rojstva, državljanstvo, katero višjo poljedelsko šolo so dovršili, ali so po dovršeni šoli že prakticirali v kaki službi, oziroma če so sedaj še v službi, dalje če imajo o vseh teh stvareh dokumente, katere je treba prošnji priložiti v prepisu.

Neodrešena domovina.

Kako obljubujejo Lahi, da nas bodo stisnili. LDU Trst, 16. avgusta. Tukajšnji nacijonalistični list »La Nazione« piše o bodoči ureditvi razmerja med Italijani in Slovani v zasedenem ozemlju: Za srečo je uspelo italijanskemu orožju premagati in uničiti staro avstrijsko državo in doseči naravne meje Italije. Ta srečna okolnost jemlje vsako važnost onim 400.000 Slovanom in 200.000 Nemcem, ki bodo obseženi v mejah naše dežele ker bodo postali popolnoma neznaten odstotek napram 38 do 40 milijonom Italijanov. To pa pod enim pogojem: ne smejo se ustanoviti ne ob Zgornji Adiži za Nemce, niti v Julijski Benečiji za Slovence in Hrvate dve ali tri od ostale države ločene pokrajine, da ne postane nekaka posebna cona (država v državi) ki bi značila pretečo nevarnost za bodočnost.

Dva načina sta na razpolaganje zakonodajcem, ki bodo rešili problem določitve pokrajinskih mej v naših deželah. Prvi način bi obstojal v tem, da se loči obmejna cona v pravem pomenu besede od sosednega ozemlja ter ista organizira, kakor nekaka vojaška cona. Gre za slabo obljudeno ozemlje, v katerem je italijaniteta le šibek odsev, še več, v katerem je ta v nekaterih točkah naravnost obsovražena, ker je avstrijska vzgoja imela za cilj, pospeševati sovraštvo proti nam. Ta ozemlja bi morala ostati vsaj 20 let pod vojaško vlado; morala bi imeti močne vojaške posadke in bi jih morala »obdelovati« vztrajna in modra propaganda. Italija, ki je kulturen element ne bi mogla slediti pruskemu vzorcu, ko je skušal germanizirati poljska ozemlja, pač pa bi lahko pospeševala priselievanje italijanskega elementa v neobljudenih točkah ter graditi zlate mostove onim Slovencem, Hrvatom in Nemcem, ki bi hoteli iti stalno dihat zrak svoje domovine. — Na ta način bi se lahko zelo hitro izvedla moralna italijanizacija onih ozemelj — četudi bi se onim tujcem priznale vse jezikovne pravice. — Če bi bili po 20. letih ti prebivalci poklicani k političnim volitvam, bi odposlali, če treba, poslance nemške, slovenske ali hrvatske narodnosti ki bi se zavedali, da je usoda njih ozemlja nepreklicna.

Drugi način obstaja v taki določitvi pokrajinskih mej, da se primerno razdeli odrešeno ozemlje, slovensko in hrvatsko, med razne naše obmejne pokrajine. In ker taka razdelitev ni prav lahko izvedljiva, ker se mora računati s kmetiškimi, gozdnimi, mineralogičnimi in trgovinskimi nteresi, bi se moralo na pr. celo priključiti Julijiski Benečiji tudi preveč obsežna videmska pokrajina, da se potem izvede lažje razdelitev, ki bi bolje odgovarjala medsebojnim interesom. — Treba bi bilo na pr. ustanoviti novo dedaško pokrajino, ki bi obsega ozemlje zgornje Soče in kos trbiškega ozemlja, ki je bil odvzet Nemcem.

H Gorici bi se pritegnilo vse gorato ozemlje z Idrijo in Logatcem. Trstu bi bilo treba prisoditi vse ono ozemlje, ki je tvorilo svojo občino v dobi cesar. Rima: to je ozemlje rimske občine, ki se je razprostiralo od ogleiskega zidovja z ene strani do Postoine z druge strani in ki je na jugu obsegalo vso severno istrsko obal, vštevši mesta Piran, Isola, Koper in Milje. — Iz ostalih delov Istre, iz otokov in iz Reke bi se napravile dve nadaljni pokrajini.

Na ta način bi bili Slovenci na severo - vzhodu in Hrvati na jugu razdeljeni med štiri pokrajine in ne bi imeli možnosti, da sestavijo posebno upravno telo, ki bi s časom postalo gnezdo malkontentov in takih elementov, ki bi bili pripravljeni do vsakršnih poskusov proti Italiji.

Glede volitev bo že vlada — ki je pooblaščena, da uvede v ta ozemlja ono volilno metodo, ki se ji bo zdela najbolj primerna — našla način, da zabrani Nemcem v Zgornji Adiž, Slovencem na Goriškem in na Krasu in Hrvatom v Istri, da ne bodo mogli uporabiti volilnega boja protiitalijanske in irredentistične manifestacije. To bodo sicer tudi lahko storili, če bodo porazdeljeni na štiri pokrajine, vendar bo efekt drugačen.

Torej skratka: Sestava pokrajin v odrešenih ozemljih mora računati z dejstvom, da je treba razdeliti slovanska ozemlja na način, da jim bo vsaj za prva desetletja odtegnjena možnost, da bi mogla dati skupnega izraza slovanskemu irredentizmu.

In lažejo tudi še povrh. LDU Trst, 16. avgusta. Iz Rima poročajo listi: Vsled De Vitove interpelacije je grof Scorza, državni podtajnik za zunanje stvari podal naslednjo pisano izjavo: G. De Vito Deliarco je vprašal, če se morejo dementirati vesti o internacijah v Istri, jadranskih otokih in Dalmaciji, na podlagi zadnjih angleških vesti, ki govore o mnogo tisočih internirancev. Lahko zagotovim interpelantu na najformalnejši način da ni bilo v Italiji pod bodisikakšno obliko (pretvezo) interniranih Slovanov iz Istre, jadranskih otokov in Dalmacije nikdar več kot okoli 200. Večina teh internirancev dobi v najkrajšem času popolno svobodo in v kratkem ne bo zaprt v Italiji nihče, razun kake desetorice bivših c. in kr. agentov in drugih hudih avstrijakantov.

Laško poročilo o dogodkih na Reki. LDU Trst, 16. avgusta. Listi poročajo o izidu reške preiskave iz Rima: Nasprotno mnenju dela francoskega časopisja, ki so ga posnemali tudi nekateri italijanski listi, se v konferenčnih krogih dvomi, ali se priobčijo preiskovalne listine o zadnjih dogodkih na Reki in poročilo komisije,ki je pred kratkim dokončala svoje delo. Zatrjuje se celo, da se je sam Pichon francoski minister za zunanje stvari, izjavil proti priobčitvi, ki ne bi bila upravičena ne pravniško, ne politično. Ni nam znano, če je to res ministrovo mnenje, toda upoštevati moramo javno mnenje, ki smatra, da se želi spustiti zagrinjalo pred žalostne spopade v mesecih mučeništva popolnoma (!) italijanskega mesta, mučeništva, ki je doseglo svoj višek v izbruhu ogorčenosti reškega prebivalstva. — Na vsak način se bo moral izid priobčiti in čeravno se drži zelo tajno, se da po posrednjih obvestilih sklepati, da je komisija določila dve glavni točki glede odgovornosti za julijske dogodke. Zdi se, da se je izkazalo, da se ne more očitati italijanskemu poveljništvu pomanjkanje ukazov in discipline. Čeravno se je pomembnost teh izgredov pretiravala, se zdi, da ne presegajo ti spopadi navadne mere spopadov v krajih, ki so zasedeni po mešanih četah. (Zdi se, da se na Reki padli francoski vojaki ne bi strinjali s tem mnenjem! Op. ur.) Za te čeravno žalostne dogodke, se ne morejo smatrati za odgovorne vojaški poveljniki medzavezniških oddelkov, ki so ukrenili vse potrebno, da se kaznujejo krivci teh izgredov. — Ko je komisija določila ti dve točki, je proučevala sredstva, ki bi mogla preprečiti ponovitev teh neredov. Po vesteh, ki smo jih dobili iz dobrega vira, za katerih zanesljivost pa vendar ne moremo jamčiti, je preiskovalna komisija baje zahtevala omejitev medzavezniških posadk, da se ne more porabiti večina enega poveljništva kot izgovor za reakcije proti domnevnemu tlačenju po večini. Komisija je torej baje izrazila mnenje, da je omejitev in izenačenje medzavezniških posadk zajamčilo mir, ki ga vse stranke žele v sedanjem prehodnem času, tekom katerega bo morala konferenca določiti končnoveljavno sistematizacijo reškega mesta. Izključeno je, da bi bila komisija razširila svoja opazovanja tako daleč, da bi bila razpravljala o narodnostnem vprašanju na Reki, katere italijanstvo je nedvomno, ali pa o rešitvi reškega vprašanja, ker to ne spada v njen delokrog. — »Edinost« dostavlja: Potemtakem ni prišla komisija na Reko, da uvede preiskavo o zadnjih dogodkih, temveč da ukrene, da se ti izgredi ne ponavljajo. Ali pa je prišla na Reko, da ugotovi, da je bila reška posadka izvrstno disciplinirana, da se je vse mogoče ukrenilo proti izgredom in da je bil spopad bolje boj, ki je trajal nekaj dni, samo navadna, nedolžna praska. Res smo se v tej vojni vse navadili, da ne smatramo vsake praske za boj, toda kar si je vse dala ta agencija poročati iz Pariza, se nam zdi vendar malo preveč.

Slovanski svet.

Čehi. LDU. Praga, 16. avgusta. (ČTU.) »Journal de Geneve« priobčuje razgovor svojega praškega dopisnika s ministrskim predsednikom Tusarjem, ki se je glede odnošajev čeho-slovaške republike do sosednjih držav nastopno izrazil: Nočemo delati, graditi, ustvarjati. V ta namen potrebujemo miru na zunaj in reda od znotraj. Zato moramo odpraviti jezikovne in plemenske spore. Potruditi se hočemo z vsemi močmi, da začnemo z nemško državo na podlagi zdrave trgovinske politike prijateljsko razmerje. Z Nemško Avstrijo moramo skleniti brezhibne dogovore in glede Ogrske se moramo potruditi, da ustvarimo za obe stranki zanesljivo skupno življenje. Naši odnošaji do zaveznice Jugoslavije morajo biti vedno prijateljski in nekaljeni. Spori s Poljaki morajo izginiti. Doseči hočemo enakopravnost narodov; kajti le popolna enakost med narodi more zajamčiti vsem našim narodom svobodo ter politični, narodni in kulturni razvoj. Šele ko pridemo do poštenih porazgovorov in uvidimo, da smo navezani drug na drugega, potem šele pridemo do notranjega soglasja.

Spopadi med Poljaki in Nemci. LDU. Berlin, 18. avgusta. (Dun. kor. ur.) Kakor poročajo večerni listi iz Vratislave, je danes ponoči oborožena poljska četa poizkusila napad na mestno stražo v Beuthenu (ob Odri). Službujoči podčastnik je bil težko ranjen, toda njegovemu moštvu se je posrečilo z ročnimi granatami prepoditi napadalce. — Tudi na drugih krajih so bili spopadi med poljskimi tolpami in stražami, pri čemer je bil ubit neki orožnik. V mestecu Hohenlinde je danes zjutraj 200 mož broječa poljska četa razorožila posadko. Pri poizkušenemu napadu na nemško stražo v Oberhohenlindenu je bilo na poljski strani 20 mož ubitih in mnogo ranjenih. Napad se je izjalovil. V Tarnowitzu je bil odbit napad na tamošnjo vojašnico. V Friedrichshütte so izgredniki iztrgali tračnice pocestne železnice, tako da je promet ustavljen. »Berliner Tagblatt« trdi, da so pri pobojih v Gorenji Šleziji udeleženi tudi špartakovci.

Zavezniki.

Mehika izziva. LDU. Amsterdam, 18. avgusta. (Dun. kor. ur.) Kakor javlja tiskovni urad »Radio«, je predsednik Mehike Carenza izgnal britanskega poslanika iz Mehike. To je storil baje radi tega, ker še do sedaj ni priznan. — »New York Sun« pravi k temu dogodku, da pomeni tak način postopanja občutno razžaljenje Velike Britanije, ki bi moglo dati povod za odločen nastop proti Mehiki.

Mirovna konferenca.

Za os.

Vzrok svetovne vojne je bil navidezno nacijonalizem, oziroma imperijalizem. Celo Bethmann - Hollweg, ki je imel priimek filozofskega kanclerja, je izjavil v avgustu 1914., da je ta vojna obračun med germanstvom in slovanstvom. To so bila trenotna čustva. Pozneje, ko se je že jasno kazalo, da bo padla odločitev na zapadu, se je reklo, da gre cela vojna za odločitev, kdo bo svetovni gospodar ali Nemčija ali Anglija. Pa tudi ta fikcija ni mogla vzdržati obtežilne preskušnje, kajti s tem, da sta stopili na pozorišče tudi Japonska in Amerika, zlasti Amerika, je prenehala biti Anglija odločilni činitelj sporazuma, da je prišla v naravnost podrejeno vlogo nasproti Ameriki in tudi Japonski ki se je tekom cele vojne samo pripravljala, a žrtvovala skoro nič.

Zato je nastala teorija o borbi med napredkom in reakcijo, ki je bila v tistem času kolikortoliko upravičena — a je zgubila naenkrat vso veljavo ob sklepu premirja, ker so se takoj spremenile vloge in je postala Nemčija mnogo naprednejša kot n. pr. Francija. Kjer pa so razlike tako majhne, nima njih trenje moči, da bi redilo petletni ogenj.

Vsa gigantska svetovna vojna je bila čisto priprosto potrdilo stavka, da se na svetu ne zgodi nič novega, vse hekatombe padlih so bile žrtve za ceno, kam se bo premaknila os svetovne politike, vse je bilo večno valovanje. Kakor je bilo središče ali os vsega sveta v začetku Vzhod, pozneje Rim, nato zopet Bizanc, se je premaknila os v srednjem veku proti srednji Evropi, ko je živelo »sveto rimsko cesarstvo nemškega naroda.« Novi vek pa je prinesel odkritje Amerike, os se je pomaknila zopt na zapad, cvetele so Španska, Nizozemska, Francija in Anglija.

Ob času pa, ko je začela Nemčija zalagati Balkan z vladarji, ko je postal tip strašnega poraza Sedan, se je videlo, da nastane borba, kje naj gre os, po zapadu ali vzhodu. To je slutila takoj Anglija in ni mogla osredotočiti svojih sil na Francoskem, dokler ni sklenila računa v Egiptu in Mezopotamiji, kajti vedela je, da bi šla os skozi Nemčijo — Avstrijo — Srbijo — Bolgarijo — Turčijo na Bagdad in naprej . . .

Danes pa je Nemčija poražena, Avstrija razbita, poražena Bolgarija in Turčija bo razdeljena — torej bo konec problema? . . .

Nemci vedo, da ne gre za to, ali gre os par sto kilometrov bolj zapadno ali vzhodno, vedo, da gre samo za — os! Zato ni nič več slišati o Alzaciji-Loreni, pač pa o Šleziji, o Poznanjskem, o Vzhodni Prusiji. Če ne gre os skozi Avstrijo, naj gre skozi Rusijo . . . Antanta je mnogo grešila na Vzhodu in v Rusiji se je sumljivo pomnožilo število pristašev Witteja, ki je zagovarjal »longitudinalno zvezo« Nemčijo — Rusijo — Japonsko.

Ne samo socijalni problemi ampak tudi razni drugi kažejo, da se vprašanje ne bo rešilo s sklepom miru, da je bil vse samo prvi akt, da bo slednje hujše od prvega in da prihaja zopet za vse slovanske narode obtežilna preskušnja!

P. P.

Preplašeni Lahi. LDU St. Germain, 17. avgusta. (DKU) »Tempo« javljajo iz Rima, da bi bilo javno mnenje v Italiji o povratku nadvojvode Jožefa v Budimpešto manj vznemirljivo, ako ne bi na fatalni način kazala na osnovo donavske konfederacije, ki bi bila za interese Italije še neprijetnejša, nego stara monarhija. Gotovi elementi zlasti Hrvatje, bi mogli z Dunajem in Budimpešto pospeševati uresničenje starega, že cesarju Francu Jožefu dragega trialističnega projekta. Vsekakor pa so protesti Čeho - Slovakov in Srbov zoper povrnitev nadvojvode nekoliko pomirili duhove.

Segre potuje. LDU Dunaj, 18. avgusta. (ČTU) S pristojnega mesta poročajo, da se mudi general Segre v Budimpešti v svrho pogovora s četvorico ententnih generalov.

»Časa dovolj.« LDU Pariz, 18. avgusta. (ČTU) Mirovna konferenca bo dne 25. avgusta prekinila za tri tedne svoje delovanje. Upajo, da bo do tedaj mirovna pogodba z Avstrijo podpisana.

Čehi in Madžari. LDU. Pariz, 16. avgusta. (ČTU.) Minister za zunanje posle Beneš je poslal predsedniku mirovne konference noto, v kateri izjavlja, da smatra v soglasju s praško vlado za svojo dolžnost, informirati mirovno konferenco o stališču čeho-slovaške vlade glede dogodkov na Ogrskem, predvsem glede obnovitve monarhije, do katere gotovo pride, ako bo vodil vladne posle nadvojvoda Jožef.

Iz Avstrije, Madjarske, Nemčije, Turške.

Avstrijci zasedejo Zapadno Ogrsko. LDU Brno, 18. avgusta. (ČTU) »Lidove Novini« javljajo: Avstrijska vlada je končala vse vojaške priprave za zasedbo nemško - zapadne Ogrske. Prihod avstrijskih čet v nemško - zapadno Ogrsko pričakujejo vsak hip. Avstrijska vlada bo utemeljila te odredbe s pretečo nevarnostjo zasedbe nemško-zapadne Ogrske kot koridor med Čeho-Slovaki in Jugoslovani.

Presija? LDU. Dunaj, 18. avgusta. (Dun. kor. ur.) »Neue Fr. Presse« objavlja: Od jutri dalje bodo ustavljeni tudi ententni brzovlaki na nemško-avstrijskih tleh, kar bo imelo ne samo notranje politične posledice temveč se bo tudi silno zavlekla kurirska služba md Dunajem in St. Germainom. Listi upajo, da bo Hooverjeva prisotnost na Dunaju olajšala tudi mednarodno premogovno krizo.

Bolgari zahtevajo. LDU. Lyon, 18. avgusta. (Brezžično.) Kakor poroča »Petit Parisien« je bolgarska delegacija predložila tajništvu mirovne konference celo vrsto not, od katerih je najvažnejša ona, ki zahteva združenje Tracije z Bolgarijo. Bolgari utemeljujejo to zahtevo s številnimi zgodovinskimi, etnografskimi in gospodarskimi razlogi ter poudarjajo, da se morajo smatrati kot Bolgari tudi takozvani Pomaki, češ da to pleme ni nič drugega, kakor bolgarsko prebivalstvo, ki je pa svojčas prestopilo k izlamu.

Italija.

Laški rezervisti. LDU. Rim, 18. avgusta. (ČTU.) Vojaški uradni list objavlja naredbo, da se letnik 1892 odpusti 28. avgusta t. l.

Sokolstvo.

Telovadno društvo Sokol v Šiški. Na večstranska vprašanje se javlja, da se k telovadnemu pouku vpisuje v društveni telovadnici (Čitalnici) in sicer: Deški šolski naraščaj vsak ponedeljek in četrtek dopoldne od pol 10. do pol 11. Dekliški šolski naraščaj in gojenke vsak torek in petek popoldne od 5. do pol 7. Trgovski-obrtni naraščaj vsako sredo in soboto zvečer od pol 8. do 9. in dijaki vsako sredo in soboto dopoldne od 8. do 11. — Vaditeljski zbor.

Ljubljanski Sokol priredi javni nastop v nedeljo 31. t. m. popoldne na prostoru pred državnim kolodvorom. Po preteku dolgih 5 let bode to prvi nastop ljubljansekga Sokola v Ljubljani, da pokaže svoje neumorno tiho delo v telovadnici. Vrhunec posameznih izvajanj bodo tvorili telovadni plesi, s katerimi se hoče tudi opozoriti na nove smeri v telovadbi in pa »Naprej« — izvajan po najboljših telovadcih.

Zlet Ljubljanske Sokolske župe se vrši 7. septembra t. l. na Viču. Isti dan praznuje Viški Sokol desetletnico svojega delovanja. Pozivljamo vsa društva, da takoj izvedejo vse predpriprave ter javijo župnemu predsedstvu vse zahtevane podatke. Bratje in sestre, na delo!

Dnevne vesti.

Povratek generala Smiljanića v Ljubljano. Dne 18. t. m. ob pol 20. uri vrnil se je general Smiljanić po skoraj trimesečni odsotnosti zopet v Ljubljano. Kot poveljnik Dravske divizije vodil je operacije za osvoboditev Korotana in si s tem zagotovil neminljivo slavo osobito pri slovenskem plemenu našega troimenega naroda. Na glavnem kolodvoru je pričakala precejšnja množica prihod vlaka. Na peronu je bil zbran častniški zbor tukajšnje garnizije z g. polkovnikom Vukasovićem na čelu. V imenu deželne vlade sta sprejela g. generala podpredsednik dež. vlade g. dr. Gregor Žerjav in g. dr. Vl. Ravnihar, v imenu mesta Ljubljane pa magistratni svetnik g. dr. Zarnik. Ob dohodu vlaka je svirala vojaška godba naše himne.

G. general je bil prisrčno pozdravljen z živio klici. Obšel je častniški zbor in vsakemu posameznemu častniku stisnil roko. Ob odhodu s perona se je obrnil do množice z besedami: »Prinašam pozdrave fantov z naše severne meje. Bodite brez skrbi! Pripravite jim časten sprejem, ko se vrnejo, in lovorje, ker so junaki«. Istotako prisrčno je pozdravilo g. generala občinstvo, zbrano pred kolodvorom. G. general je nato sedel v svoj avtomobil in se odpeljal v spremstvu g. podpredsednika dež. vlade dr. Žerjava. Veseli nas, da imamo g. generala v svoji sredi. Njegove besede niso le našim fantom, ampak tudi nam v zadoščenje in upamo, da bodo naši fantje skrbeli, da bo i v bodočnosti z njimi g. general in vsa naša domovina zadovoljna.

Poverjenik za pravosodje dr. Ravnihar ta teden ne sprejema, ker odpotuje službeno v Beograd.

Vprašanje dnevnic naših uradnikov pri likvidacijski komisiji na Dunaju je te dni vsled intervencije gospoda predsednika dr. Žerjava in po poročilu gospoda ministra Kramerja ugodno urejeno. S tem je zadeva rešena.

Južna železnica. V zadnjem času se množe slučaji, da hočejo izkazati posamezne osebe in tudi korporacije svojo zahvalo za dostavo vozov in odpravo blaga pri ravnatelistvu kakor tudi v posameznih postajah s ponujanjem denarja, raznih stvari itd. — torej s podkupovanjem. Obratno ravnatelistvo vrši le svojo dolžnost, če ustreza upravičenim željam občinstva, kjer more in je dalo tudi stroga navodila vsem podrejenim organom, da prepreči tako podkupovanje in postopa strogo proti prestopkom teh navodil. Prosimo v interesu dosedanjega dobrega imena naših železničarjev, kakor tudi v interesu rednega obratovanja, da se podkupovanje v vsaki obliki opusti, ker se s tem nakoplje samo kazen prizadetim železničarjem in ovira železniški obrat. Stori se ipak vse, kar je mogoče, ker je to dolžnost železniške uprave, kar pa ni mogoče, tudi vsled raznih ponudb in daril ni in ne sme biti izvedljivo. Obratno ravnatelistvo se obrača na javnost, da naj uvažuje ta opomin, ker bi sicer nastopile neljube posledice tako za železniške uslužbence, kakor tudi za reden obrat in s tem za občinstvo.

»Rubinstein«. Zgodilo se je nekaj, česar nismo resno pričakovali. Prišel je v Ljubljano sanitetni podpolkovnik Rubinstein z nalogo, da prevzame vodstvo garnizijske bolnice. Nimamo ničesar proti častiti osebi g. san. podpolkovnika, a njegovo ime vsebuje program in ta program zavračamo kratkomalo enkrat za vselej. Protestiramo kar najenergičnejše proti importaciji tujerodnih elementov na vodilna vojaško-sanitetna mesta v Sloveniji, ker ne občutimo niti potrebe, niti veselja odreči se kulturni polnoletnosti. Imamo dovolj lastnih veščih in vestnih zdravnikov arijsko - slovenskega pokolenja, zato občutimo pojav g. Rubinsteina kot zaušnico s strani vojaških oblasti. V času ko so nam hermetično zaprte meje za znanstvena dela zapadne Evrope, ko je inozemska knjiga postala pri nas že bela vrana, ko smo odrezani od vsega kulturnega sveta, kakor da bi živeli v kaki Bantu - državi, se najodločnejše zavarujemo proti importu kulturnih potenc iz bližnjega orijenta. Poznamo njih kulturno vrednost predobro še izza časa ko smo tlačanili Avstro-Ogrski, poznamo njihov poguben vpliv na celotni vojaško zdravniški stan in vemo tudi, da kjer se je enkrat naselil Rubinstein, ne traja dolgo, da se pojavi še Olivengrün, Karfunkelstein in Zwirngeist. Zahtevamo, da se upošteva v prvi vrsti naše ljudi. Z veseljem bi pozdravili vsakega srbskega ali hrvaškega zdravnika naše krvi, nikakor pa ne bomo mirno prenašali, da bi zasedali vodilna mesta v naši deželi ljudje one rase, ki korumpira, kjerkoli se pojavi vse javno in zasebno življenje. Caveant consules!! — V o j a š k i z d r a v n i k.

Aprovizacijski urad na Poljanski cesti štev. 13 se je preselil na magistrat in uraduje v Galetovi hiši pritličje v lokalu osrednje krušne komisije.

Zdravniški nasveti dunajskih zdravnikov. Na Dunaju je zavladala po nekaterih družinah zaradi nedostatne hrane velika oslabelost in tudi smrti ima obilo žetev. Zdravniki seveda z zdravili temu ne morejo nič pomagati. Ko pride tak pacijent iskat zdravniške pomoči, ga ta že na prvi pogled vidi, da je siromak izstradan, kar tudi iz poznejšega pogovora konstatuje. »Ste li iz Jugoslavije, imate tam prijatelje, sorodnike, stariše itd.?« Sledi recept. Pacijent je potreben okrepčila v hrani ter se priporoča za začasno nastanitev v Jugoslaviji. — Naša država je ljubeznjivim dunajčanom za njihov blagor dobra, a njihovi »maherji« bi se z nami le še radi vojskovali in nam trgali slovenske pokrajine; ubogo ljudstvo pa zaradi teh ljudi po nedolžnem strada in gladu umira. Pa so že začeli spregledovati, kam to vodi in iz njihovih krepkih izrazov je posneti, da je ljudstvo samo že proti nemškim imperijalistom. No, pa kaj ljudstvo, naj pogine samo, da je dobro za verižnike! Ti pa žive življenje malih Bogov, tam, kakor pri nas.

Umrl je v šentjakobskem okraju v Ljubljani posestnik Štefan K l j u n, za katerim vse ondotno prebivalstvo resnično žaluje. Kljun je imel vedno odprte roke za svojega bližnjega, podpiral je vsakogar, o katerem je vedel, da je potreben. Zlasti je podpiral ob vsaki priložnosti narodna društva. Šentjakobski napredni knjižnici je zadnja leta večinoma vsak mesec poslal kak prispevek, a vedno s pripombo, da se ne sme to objaviti, kajti Kljun je bil skromen mož, ki ni hotel, da vé levica, kar rada daruje desnica. Bil je pa tudi kot skala zvest narodnjak. V najhujših narodnih bojih je vedno stal trdno v naših vrstah, neomajljiv in nepristopen vsakemu tujemu vplivu. Vojna in nemško - avstrijsko nasilje sta ga silno deprimirale vendar je učakal srečen trenutek osvobojenja izpod tujega jarma. Bodi blagemu možu - poštenjaku ohranjen najlepši spomin, preostalim pa naše iskreno sožalje.

Šentjakobčane vabi Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj, da se v kar največjem številu udeleže pogreba društvenega podpornika Štefana Kljuna jutri, v sredo, ob 2. popoldne iz Hrenove ulice 3.

Poročil se je g. Janko Božič z gdč. Minko Burja 19. avgusta v Ljubljani. Častitamo.

Kam pa v nedeljo? V nedeljo gremo vsi na sejmišče pri klavnici, kjer priredi napredno gospodarsko društvo za poljanski okraj javno veselico z vojaško godbo in srečolovom. Začetek ob 3. popoldne.

Upravni odbor Jugosl. Menze Akademike v Pragi prosi vse dolžnike bivše graške Menze Akademike, kakor tudi i svoje lastne dolžnike da poplačajo svoje dolgove in sicer pri Prvi Hrvatski Štedionici v Zagrebu na račun praške Jugosl. Menze Akad. in to najkasneje do 1. novembra t. l. — Jugosl. Menza Akademika v Pragi bo vsled svojega slabega materijalnega stanja primorana vse one dolžnike, ki za časa ne poravnajo svojih dolgov iztirjati sodnim potom.

»Navodila za I. Jug. Dij. Srednješolski Svobod. Shod v Celju.« Vsem onim tovarišem, ki se mislijo udeležiti našega shoda, javljamo sledeče: Hrana in stanovanje je za vse one tovariše, ki se pravočasno javijo, preskrbljena za 3 dni, to je 31. avgusta, 1. in 2. septembra. Na vseh železnicah našega kraljestva so udeleženci deležni 50% popusta i. s. na državnih železnicah od 25. avgusta do 7. septembra, na južni železnici pa od 29. avgusta do incl. 4. septembra. V svrho znižanja železniške vožnje se morajo tovariši zglasiti pri pristojni železniški blagajni s sledečimi dokumenti: 1. Zadnjim šolskim spričevalom, 2. od najbližje politične oblasti potrjeno identitetno izkaznico; 3. posebnim pozivom pripravljalnega odbora, ki se mu bo vposlal, potem ko se je javil pripravljalnemu odboru v Celje. Na državni železnici dobe udeleženci polovične vozne listke, na južni pa pri vožnji v Celje celi vozni listek, ki velja tudi za povratek. — Pripravljalni odbor.

Otroci ne smejo nikdar uživati alkohola. Alkohol jih stori nervozne, moti zdravo krepko spanje in otežkočuje učenje. Njih možgani in živci postanejo razdraženi, vsled česar se pojavi pri otrocih kaj rada svojeglavnost, jeza, lažnjivost itd. Otroci, kateri uživajo alkohol — četudi v prav malih količinah — zbole hitreje in hujše kot oni, ki se vzgajajo abstinentno. — V Sloveniji štejemo danes vsled alkoholizma staršev 8000 telesno ali duševno degeneriranih otrok.

V deželno blaznico na Studencu je bilo od leta 1913. do 1918. sprejetih 91 alkoholikov. Med temi je bilo 80 moških in 11 žensk. Najmanj četrti del blaznikov je bil posredno ali neposredno zastruplien z alkoholom.

Veliko zločinov se zgodi v pijanosti. Polovico kaznjencev privede v zapor in prisilno delavnico alkohol. Sodnik, ki je v svoji praksi sodil 1100 slučajev tepeža, je pri teh obravnavah dognal, da se je v teh slučajih zgodilo kaznjivo dejanje v 700 slučajih pod vplivom alkohola.

V prisilni delavnici v Ljubljani je bilo od l. 1913. do 1918. interniranih 226 prisiljencev. Med temi je bilo 80 odstot. slučajev, pri katerih je bil alkohol vir delomržnosti in kaznjivih dejanj. Teh 226 prisiljencev je imelo v razsodbah 596 kazni, in sicer 312 radi vlačugarstva, 121 prisiljencev je bilo interniranih prvič, 53 drugič, 26 tretjič, 11 četrtič, 10 petič, 3 šestič in 2 devetič.

V imenu vseh beguncev v Metliki se tem potom zahvaljuje Rafael Fabiani metliškemu županu g. Flaišmanu za njegovo požrtvovalno delo v prid beguncem. Vedno in vsem je g. župan s prijateljsko roko na razpolago, jim pomaga v vsakem oziru ter tako omili tisto veliko gorje, ki ga nosi sabo vsak begunec. Čast in zahvala g. Flaišmanu!

Goriški učitelji begunci — vpošljite razkaznice za odmero draginjske doklade potom šolskega vodstva svojega bivališča, ali naravnost deželnemu knjigovodstvu v Ljubljani. — **Klub.**

Invalidni častniki, ki bi hoteli sodelovati pri važni socijalni organizaciji, so naprošeni, da se zaupno p i s m e n o oglase na naše uredništvo pod »Invalidi«.

Za oslepele vojake. Dne 24. t. m. priredi 1. goraška baterija v Podkornu (Kranjska gora) vrtno veselico v prid oslepelim vojakom.

Stavci za Prekmurje. Tiskarna N. Balkanj v Murski Soboti potrebuje nujno enega ali dva črkostavca za tamošnji slovenski list. Glede pogojev bi se bilo domeniti s tiskarno.

Umrl je v Ljubljani gospod Josip Z a d e l. N. v m. p.! f

Kino Ideal predvaja danes v torek prvič že po svojem naslovu veliko zanimanje vzbujajočo detektivsko dramo v 4 delih **»V diru 100 km«**, polno najsmelejših avantur ter presenetljivih prizorov. V glavni ulogi Joe Edward kot detektiv Harry Hill. — Poleg tega še smehovita burka **»Lekarnar Frie«.** Spored ni za mladino ter ostane do četrtka. V petek prvič ena največjih atrakcij kino gledališč: **»Ljubezen van Royka«**; v glavni ulogi Bernd Aldor. Kino Ideal.

Kultura.

»Glasbena Matica« v Ljubljani je izdala v samozaložbi Dav. Jenkovo srbsko narodno himno **»Bože pravde«** za moški zbor. Besedilu v latinici je dotsavljeno tudi besedilo v cirilici. Cena za 1 kos 1 K, po pošti 1 K 10 v; naroča se pri »Glasbeni Matici« v Ljubljani. Vsem moškim pevskim zborom se priporoča, da si nabavijo to narodno himno.

»Glasbena Matica« v Ljubljani potrebuje neobhodno več klavirjev ter se obrača do onih lastnikov klavirjev, ki morda nameravajo klavirje prodati, da ponudijo iste v nakup »Glasbeni Matici«. V ponudbah, ki jih je nasloviti na odbor »Glasbene Matice« v Ljubljani, je navesti tvrdka, ki je izdelala klavir, prodajna cena istega in natančen naslov ponudnika.

Pevsko društvo »Ljublj. Zvon«. Vsak torek in četrtek ob 20. uri skupna vaja.

Veliko jugoslovansko slavje v Rogaški Slatini. Naše državno letovišče so letos napolnili bratski gostje z našega juga v tako velikem številu, da je bilo nujno potrebno, da jim preskrbimo primerno zabavo. To nalogo so imeli jugoslovanski večeri. Med tem se je sprožila s strani jugoslovanskih akademikov misel, da priredimo veselico v širšem obsegu za jugoslovansko menzo. To misel so vsi gostje z veseljem pozdravili. Na čelo cele prireditve je stopila gospa Arkova iz Zagreba, ki je kot pokroviteljica s pomočjo drugih požrtvovalnih dam nabrala v nekaj dneh nad 7000 K v ta namen. Ravnatelistvo je akademike pri njih delu radevolje podpiralo in tako je bilo mogoče prirediti in okrasiti veselični prostor na prijaznem kraju v gozdu nad vilo Jankomir, da je izgledal kot pravi gozdni raj. Domače tvrdke in hoteli so pripomogli z darili in z blagom, posebno hotel Pošta (gosp. Rist) s tortami, Bizjak in drug s picivom, Stoinschegg in Ogrizek z vinom, Beranič, Lager in Löschnigg z darili, Diel iz Celja z likerjem itd. V nedeljo zjutraj je začel cvetlični dan pod vodstvom gospe Arko in Rejsner: sodelovale so srbske, hrvatske in slovenske gospodične. Gostje so tekmovali v radodarnosti, uspeh je bil nad 2000 K. Popoldne se je začela velika veselica z zdraviliško godbo. Prišli so vsi gostje in mnogo domačega društva. Paviljoni so pod vodstvom naših vrlih jugoslovanskih dam sijajno uspeli. Vinski paviljon so vodile gospa Matijevič, velika županja iz Subotice, gospa Grobelnikova iz Ljubljane in gospa Pibernikova. Pri pivu sta sodelovali gospa Bleiweisova in gdčna. Reg. Čonžova, bufet so oskrbele gospe Vrbanič, Domanjko in Mahnek iz Zagreba in gospa Glinškova, srečolov je prevzela ga. Lavrenčičeva, tobak gdčna. Mankočeva z gdčno. M. Couževo, slaščičarno gospa Podkrajškova s sodelovanjem drugih gospe in gospodičen. Krasen solnčni dan je povzdignil radostno razpoloženje. Vsi gostje so bili zadovoljni, da jim je bilo mogoče biti na skupni jugoslovanski veselici. Bila je to prva prireditev te vrste v Rogaški Slatini. Gostje je pozdravil s kratkim nagovorom dr. Lah, ki je povdarjal važnost naše Rogaške Slatine za našo bodočnost, ako se bodo naši jugoslovanski gosti vedno tako bratsko v nji shajali. Godba je zaigrala «Lepo našo domovino« in »Bože pravde«. Nato je proglasil govornik, da se bo v spomin na ta dan krstil veselični prostor z imenom »Slavija«, kar so vsi gostje odobravali. Nato se je razvil ples, petje in vesela zabava, ki je trajala v električno čarobno razvsetljenem gozdu preko polnoči. Požrtvovalnosti in radodarnosti gostov in agilnosti naših dam se imamo zahvaliti, da je prinesla cela prireditev nad 15.000 K čistega dobička v prid jugoslovanski akademski menzi. Veselica pa bo ostala vsem gostom gotovo v lepem spominu.

Gospodarstvo.

Deželna vlada za Slovenijo v Ljubljani je v svoji seji dne 16. julija 1919 poverila referat za vinarstvo in kletarstvo za Slovenijo vinarskemu nadzorniku Francu Matjašiču in ga pridelila poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani. V isti seji je deželna vlada sklenila, da se ustanovi za Slovensko Štajersko samostojno kletarsko nadzorništvo s sedežem v Mariboru. Za kletarskega nadzornika v Mariboru je imenovan vinarski nadz. Jos. Zabavnik, ki je to službo že nastopil. Kletarski nadzornik Franc Gombač v Ljubljani opravlja odslej kletarsko nadzorovalno službo na Kranjskem in na Slovenskem Koroškem.

Trgovske zveze z Ameriko. Tvrdke, ki se zanimajo za izvoz blaga in za uvoz blaga iz Severne Amerike, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani naslov neke tvrdke v New Yorku, ki išče stikov s tukajšnjimi veletržci in industrijalci.

Trgovska zveza s Francijo. Neka pariška firma za eksport in import namerava stopiti v trgovske zveze z našo državo. Tukajšnje tvrdke, ki se zanimajo za zvezo s to tvrdko, dobe njen naslov v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Pletarski izdelki. Pletarska šola v Srnišču pri Ptuju naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da izdeluje vse v pletarsko stroko spadajoče predmete, kakor pleteno pohištvo, poštne košare, zelene košare za sadje, košare za premog itd. Interesenti naj se za nadaljna pojasnila obrnejo naravnost do vodstva omenjene šole.

Prazne vreče. V pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani dobe interesenti naslove 11 francoskih tvrdk, ki ponujajo velike množine vreč iz jute različnih velikosti.

Mariborska eskomptna banka. — Nova orijentacija. Dne 14. t. m. se je vršil pod predsedstvom dosedanjega podpredsednika dr. Rudolfa Franz 47. redni občni zbor Mariborske eskomptne banke, kojega sklepa je posvedočil notarski namestnik gospod Franjo Krisper. Nadzornik g. Ciril Toman ugotovil je sklepčnost zbora ter proglasil stari upravni svet, kojega 4 člani so sedaj v sovražnem inozemstvu, za razveljavljenega. Vršila se je nova volitev in so bili potom listkov izvoljeni sledeči gospodje: Dr. Rudolf Franz, Viktor Glaser, dr. Mirko Grasselli, dr. Josip Leskovar, dr. Franjo Lipold, Lovro Petovar, dr. Vilko Pfeifer, Josip Rosenberg, dr. Fric Scherbaum in Ivan Šoštarič. V nadzorovalni svet sta bila voljena gospoda Drago Kobi in Ivan Veselič, za njih namestnika pa Adolf Himmler star. Po ravnatelju gospodu Hermannu predlagana razdelitev čistega dobička, ki dotira v smislu pravil različne fonde ter zlasti tudi dovaja rezervi za efektne izgube znesek K 68935 ter predvideva za kupon leto 1919 plačilo K 20 (5%), se je sprejela v vednost odnosno je bila odobrena. Na tem občnem zboru so bile oddane pomembne izjave, zlasti tudi po vladnem komisarju gospodu dr. Pfeiferju, ki kulminirajo v tem, da naj tvorijo podlago delovanju tega domačega instituta le čista gospodarska politika, stvarno vodstvo ter popolno vpoštevanje novonastalih razmer v Mariboru, kateremu se obeta kot obmejnemu mestu v trgovsko-političnem oziru važna vloga. Pričakuje se, da bo ta sporazum na gospodarskem polju našel razumevanje v krogih interesiranega ljudstva, to pa v korist njemu samemu.

Najnovejša poročila.

Vesti LDU.

ODGOVOR REGENTA DEŽELNI VLADI.

LDU. **Ljubljana,** 19. avgusta. Njegovo kraljevo Visočanstvo regent in prestolonaslednik Aleksander se je na vdanostno brzojavko predsedništva Deželne vlade za Slovenijo o priliki zasedbe Prekmurja zahvalil z nastopno brzojavko: Beograd, 18. avgusta. Predsedništvu Deželne vlade v Ljubljani. Delim radost predsedništva pokrajinske vlade slovenačke i celog naroda prilikom ulaska naše vojske u Prekumurje i oslobodenja naše tamošnje braće, kojoj želim, da se pod okriljem zajedničke otačbine ubrzo osnazi od pretrpljenih žala, što jih je tudjinski režim još u poslednjim danima počinio. Aleksander.

LAŠKA SLIKA O POLOŽAJU.

LDU. **Split,** 18. avgusta. (DDU.) »Secolo« priobčuje v eni svojih zadnjih številk dopis svojega pariškega izvestitelja glede položaja na pariški konferenci. Poročevalec naglaša zasluge Tittonija za tesnejše zbližanje Italije s Francijo, Anglijo, Belgijo in Romunijo, vendar pa opozarja, da se je bati, da bi mogel Tittoni v realni politiki podleči istim pogreškam kakor njegovi predniki, zlasti da bi mogel v nemar pustiti glavne interese naroda, samo da bi mogel vzdržati prisrčne odnošaje s katerimkoli zaveznikom. Dopisnik nadalje toži, da poglavitno vprašanje, zanimajoče Italijo, namreč jadransko vprašanje, še vedno čaka ureditve vsled neizprosne opozicije Wilsona. Poročevalec nadaljuje, da se bo prve dni prihodnjega tedna pretresal jadranski problem, da pa se ne smemo vdati velikim iluzijam, to pa zaradi držanja Wilsona, ki se niti za dlako ni oddaljil od svojega junijskega programa. Njegova neizprosnost v političnih vprašanjih se kaže tudi v ekonomskih vprašanjih, kar najbolje dokazuje izjalovljeni poizkus pogodbe z bankirjem Morganom. Izvestitelj zaključuje: Ni znak pretiranega pesimizma, ako trdimo, da se jadransko vprašanje težko reši pred odgoditvijo konference. Tittoni je sklenil, da v parlamentu poroča o vsem onem, kar je mogel in kar ni mogel storiti; to bo seveda za diskusije o mirovni pogodbi z Nemčijo in tedaj bo zbornica mogla proučiti in presoditi ne samo delo bivše delegacije, marveč tudi delo sedanje delegacije.

UVOZ STROKOVNIH IN ZNANSTVENIH NEMŠKIH LISTOV DOVOLJEN.

LDU. **Ljubljana,** 19. avgusta. (Važna odredba glede uvoza nemških strokovnih in znanstvenih listov.) Ministrstvo notranjih zadev je z ukazom od 21. julija 1919 št. 32.243/P, dovolilo splošni uvoz vseh nemških strokovnih in strogo znanstvenih listov v kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

MIROVNA KONFERENCA.

LDU. **Pariz,** 18. avgusta. (Dun. KU. Brezžično.) Vrhovni svet aljirancev, ki zadnje tri dni ni imel nobene seje, se je danes popoldne zopet sestal v ministrstvu za zunanje posle pod predsedstvom Pichona, ki je zastopal odsotnost ministrskega predsednika Clemenceaua. Nadaljeval je proučevanje pogojev za bolgarsko mirovno pogodbo in se posvetoval o poročilih, dospelih iz Budimpešte.

PREHRANA REVNE AVSTRIJE.

LDU. **Dunaj,** 19. avgusta. (Dun. KU.) Ameriški kontrolor za živila Hoover, ki je prebil skoraj ves včerajšnji dan pri ameriški komisiji za živila, odpotuje zvečer v Pariz. V porazgovoru z zastopniki časopisja je izjavil, da nima nikakršne politične misije, marveč da je prejel od vlade Zedinjenih držav in Antante samo nalog, dobaviti živil in premoga in organizirati železnično - tehnične in gospodarstvene priprave v toliko, kolikor potrebuje Evropa do prihodnje žetve, da more živeti. Ko bo spravljena žetev, je potemtakem njegovo sodelovanje pri občnem oskrbovalnem delu končano. Ameriška komisija za živila namerava akcijo za živila za približno tri milijone slabo rejenih evropskih otrok (z dunajskimi otroci vred), nadaljevati do povratka normalnih razmer tako dolgo, da se zagotovi potrebna, jako znatna množina živil v ta namen.

Spominjajte se zaklada „Slov. sokolske zveze".

Društvene vesti in prireditve.

Športni klub Slovan v Ljubljani vabi vse svoje člane na prijateljski sestanek v četrtek 21. t. m. ob 20. uri k Novemu Svetu (Prešernova soba).

Vransko. Prostovoljno gasilno društvo na Vranskem priredi v proslavo svojega 35letnega obstanka veliko vrtno ljudsko veselico, dne 24. avgusta 1919 popoldne ob 3. uri. Slavna društva s tem vabi v veliko udeležbo odbor.

Društvo inženjerjev v Ljubljani vabi svoje člane na izvanredni občni zbor v torek dne 26. t. m. ob 20. uri v dvorano mestnega magistrata. Razpravljalo se bo definitivno o obliki stika z drugimi jugoslovanskimi inženjerskimi društvi. Ker je zadeva za društvo in njega prihodnost zelo važna, pozivajo se vsi člani, da se zborovanja polnoštevilno udeleže. Za razpravo se naj pripravijo s proučevanjem v prvi štev. društvenega glasila objavljenega načrta pravil za udruženje. Člani, ki še lista niso dobili, se naj javijo pri odboru pismeno s polnim naslovom. Prva številka se je poslala na stare naslove le onim članom, ki so plačali članarino za prvo polletje tekočega leta.

Iz Sv. Lovrenca v Slov. goricah. Dne 15. avgusta, na dan Vel. Šmarna, so mariborski dijaki v poslopju narodne šole v Sv. Lovrencu priredili veselico, ki je bila mnogoštevilno obiskana. Predstavitelj te veselice je bil gospod Maks Farkaš, dijak 5. oziroma 6. razreda mariborske gimnazije, ki se je glede svojega taktičnega in resnega nastopa na igralnem odru izborno odlikoval. Igra je bila ljubavnega značaja in za gledalce presenečena, osobito, ker je zamogel v službo sprejeti tajnik kot ženin predstavljati pričujočemu občinstvu samo 3 neveste, oziroma 3 neveste so zamogle predstavljati samo enega in istega ženina. Veliko zaslugo pri celi igri si je pridobila tudi gdč. Štefi Farkaš, ki je bila predmet največje pozornosti od strani pričujočega občinstva. Tudi gospodični Cilika in Olga Vrabl sta hvalevredno nastopali. Pričujoče občinstvo pa, kateremu je prirejena predstava v polni meri najbolje ugajala, je dokazalo igralcem svojo navdušeno zadovoljnost s tem, da je odobravalo s ploskanjem rok in po dokončani igri izrazilo željo, da bi se take in slične predstave v našem Sv. Lovrencu

še mnogokrat ponovile, ker je tukajšnjo ljudstvo itak željno zabav, kar je pa le na gori imenovani način mogoče.

Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju objavlja: Na mnogostranska vprašanja priobčujemo vsebino sklepov celjskih odvetnikikov in notarjev z dne 23. julija 1919, katere je uradništvo vzelo na znanje: 1. Brezplačno delo v pisarnah je izključeno. 2. Uradnik začetnik po največ dvamesečni službi mora dobivati mesečno plačo 200 kron. 3. Za stenografe in strojepisce se ustanovi najnižja mesečna plača 300 do 600 K. Stenograf in strojepisec je oni, ki se kot tak sprejme v službo ali pa se je skozi šest mesecev vporabljal v tesnopisju ali strojepisju. 4. Mesečna plača solicitatorja znaša najmanj 500 do 900 kron. Kot solicitator se smatra oni uradnik, ki je usposobljen za sprejemanje priprostih informacij, za knjigovodstvo, za izvršilna in zemljeknjižna dela in priproste pogodbe ter vešč v pristojbinskih predpisih. 5. Za koncipijente se določi mesečna plača 600 do 1000 K. Te plače veljajo za dobo od 1. julija 1919 naprej. 7. Z navedenimi nastavki je ustanovljena najnižja plača za vsako pojedino kategorijo, ne pa najvišja. Visokost najnižjega nastavka je odvisna od zmožnosti uradnikove in splošnega prometa pisarne. 8. Tretjina teh plač se smatra kot draginjska doklada. 9. Prispevke za bolniško zavarovanje plača šef. 10. Za vse pisarne velja — izvzemši nedelje in praznike — največ 7urni delavnik. Uradne ure so dopoldne od 8. do 12., popoldne po šefovi volji od 14. do 17. ali 15. do 18. ure ali drugače, toda v nobenem slučaju nad tri ure. 11. Koncipijentom in solicitatorjem, če so na komisijah, pripada tarifna pristojbina za zamudo izven pisarniških uradnih ur. 12. Med uradniki in uradnicami ni delati razlike. 13. Zaradi dosedanje stavke ne izvaja noben šef za svoje uradništvo neugodnih posledic.

Aprovizacija.

+ **Prodaja slanine (špeha).** Od 20. avgusta dalje, se bode oddajalo iz aprovizačnega skladišča na Dunajski cesti pri Mühleisnu na vsako sladkorno izkaznico po 1 kg slanine, ki stane 18 kron. Določi se sledeči red: Za I. okraj dne 20. avgusta, za II. okraj dne 21. avgusta, za III. okraj dne 22. avgusta, za IV. okraj dne 23. avgusta; za V. okraj dne 25. avgusta, za VI. okraj dne 26. avgusta, za VII. okraj dne 27. avgusta, za VIII. okraj dne 28. avgusta, za IX. okraj dne 29. avgusta, za X. okraj dne 30. avgusta, vsakokrat od 8. do 11. in od 2. do 5. ure popoldne.

Društvo zasebnega uradništva Slovenije v Ljubljani poziva one člane, ki so oddali steklenice za olje, da pridejo istega iskat v četrtek dne 21. avgusta v skladišče Gospodarske Zveze na Dunajski cesti, in sicer dopoldne od 9. do 12. ure ter popoldne od 2. do 5-ure. Olje stane liter 26 K in se bode tudi tam plačalo. Opozarja se člane, da se bode olje delilo izključno samo določeni dan.

MATTONI-JEVA
GIESSHÜBLSKA
PRIRODNA KISLA VODA

Poizvedbe.

Oni ki je v minolem tednu na tivolski klopi našel pozabljen lep teman površnik (dolgi) je naprošen naj ga odda v Sodni ulici št. 6, II. nadstr. levo, proti nagradi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

+

Neizmerne žalosti potrti naznanjamo, da je naš nad vse ljubljeni soprog in oče, oziroma svak, stric, gospod

Josip Zadel

po dolgi in mučni bolezni izdihnil svojo blago dušo.
Pogreb predragega pokojnika se vrši v sredo 20. avgusta ob pol 5. iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 19. avgusta 1919.

Žalujoči: **Rada Zadel,** soproga. — **Cvetka, Sava, Živa, Samo,** otroci.

Kupim 50 do 100 centov čistega meda. Ponudbe z najnižjo ceno na **Fran Jakovac, Jaska, Hrvaška.** 8087

Pianino, dobro ohranjen, se kupi. Ponudbe pod **„Pianino/8093"** na upravništvo „Slov. Naroda". 8093

Išče se izvežban prekajevalec. Plača po dogovoru. Ponudbe pod **„Prekajevalec/8098"** na upravništvo „Slov. Naroda". 8098

Avtomobil znamke „Ford" za nizko ceno naprodaj. Vprašati **Zagreb, Trajanska cesta 11, prizemo desno.** 8078

Kompletna narodna noša z zelo krasno avbo se proda. Cena K 4000·—. Ponudbe pod **„Narodna noša/8076"** na upravništvo Slov. Naroda" 8076

Pozoren pes se kupi. Biti mora dobre pasme, če mogoče doberman, ovčarski pes ali jazbečar, dresiran, najmanj 7 mescev star. Dopisi na **Dr. H. Luckmann na Bledu.** 8081

Dva gospoda trg. stanu iščeta 2 ali 1 sobo z dvema posteljama za 1. september. Ponudbe na **Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.** 8105

Boljši delavec išče mesečno sobo oz. prenočišče za takoj ali pozneje. Ponudbe na **Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.** 8106

Gospodična išče službe v boljši rodbini kot vzgojiteljica k enemu ali dvema otrokoma. Pismene ponudbe na upravo „Slov. Naroda" pod **„D. M."/8102.** 8102

Destilater, zanesljiv in samostojen, se išče za takojšnji nastop. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na žganjarnico **Simon Hutter sin v Ptuju.** 8101

Išče se meblovana soba in kuhinja v Ljubijani ali okolici za takoj. Pismene ponudbe pod šifro **„uradnik iz Trsta"** na upravništvo „Slovenskega Naroda". 8095

Valentin Maček tovarnar, Domžale 43 sprejemam v **popravilo,** po nizkih cenah vseh vrst klobučevinaste (filcaste) klobuke za gospode in dame.

Zastopnik inozemske tvrdke kupi večjo množino že **DRV** Obvezne ponudbe s izgotovljenih skrajno ceno, dobavnim časom in opisom na: **Ljubljana, poštni predal 151.** 7990

Proda se nekaj mlekarske oprave v dobrem stanju in dve leti stara lahka kobila, pripravna za kočijo. **Poljšica št. 17, p. Zg. Gorje, Gor,** 8090

Dr. Demšar
ne ordinira do 8. septembra. 8079

Stanovanje s hrano ali brez nje išče boljši uradnik pri samostojni gospodični ali vdovi proti dobri plači v denarju in živilih. Ima svojo posteljo. Ponudbe na upravo „Slov. Naroda" pod šifro **„Ljika".** 8097

Stanovanje, najrajši 4 sobe, v zdravi legi išče od septembra (novembra) nadalje solidna družina višjega uradnika za stalno. Oddaljenost od središča Ljubljane lahko 20 do 30 minut. Ponudbe pod **„Narava/8091"** na upravo „Slov. Naroda". 8091

Ženitna ponudba! Podjetnik boljše stroke, srednje starosti, išče znanja v svrho ženitve s poštenim in pridnim dekletom. Tudi vdova brez otrok ni izključena. Resne ponudbe s sliko naj se pošljejo na upravništvo lista pod šifro: **„Srečna bodočnost/8094"**

Gratis vagon drv dobi, kdor mi preskrbi takoj ali za pozneje moderno stanovanje, obstoječe iz 3 — 6 sob s pritiklinami. Stranka brez otrok. Lepo nagrado dam tudi onemu, ki mi preskrbi v sredini mesta **lokal za pisarno.** Ponudbe na upravništvo Slov. Naroda pod: **„1919 E"** 8103

Delovodja za kamnolom dobro izvežbana in izurjena moč, vešča slovenskemu pismenemu jeziku za korespondenco se sprejme. Dosluženi saperji, pionirski podčastniki oziroma invalidi imajo prednost; nastop službe septembra. Ponudbe s spričevali, navedbo zahtevkov takoj pod **„Kamnolom/8048"** za uprav. Slov. Naroda. 8048

Prodam več motornih kolesa, tovorni avto 3 tone s priklopnim vozom znamke Franc. — **Florjančič, Šelenburgova ul. 6.** 7447

Pestunjo, dobro in zanesljivo, k trem otrokom, iščem za takoj. Popolna oskrba, plača dobra. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda". 7955

Popravila žepnih ur, zlatnine in srebrnine sprejme F. Cuden Sin — nasproti glavne pošte v Ljubljani. Točna in solidna izvršitev. 5531

Hišno ki je vešča likanja, in vsaj nekaj šivanja, sprejme **Valerija Cvenkel, Sv. Peter v Savinski dolini.** 8067

Molzna krava se proda blizu Ljubljane. Naslov pove: Kupčijska pisarna **„Merkator", Ljubljana, Jurčičev trg 3.** 8052

Konjski hlapec se sprejme proti dobri hrani in plači. **Ivan Lapajne, žganjarna, Novi Vodmat pri Ljubljani.** 8059

Išče se stenografinja, vešča perfektno slovenske stenografije. Ponudbe pod **„Podpredsednik/8060"** na upravništvo „Slov. Naroda". 8060

Tesarji kakor tudi več **učencev** se sprejme proti dobremu plačilu v trajno delo. **Anton Steiner, mestni tesarski mojster, Ljubljana, Jeranova ulica št. 13** 4844

Star klavir se proda. Več pove **Oton Burdych, Škofja Loka.** 8044

Koncipijenta sprejmem takoj. Pismene ponudbe prosim na naslov Dr. Fran Kandare, odvetnik v Velikovcu. 8039

Korespondenta po možnosti veščega v lesni stroki, išče za italijansko in nemško korespondenco **„SAVA",** lesna trgovska in industrijalna družba v Ljubljani. 8025

Dva enovprežna voza in sani za les voziti in konjsko opravo, vse v dobrem stanu, kupi **Alojzij Schrey, Jesenice, Gorenjsko.** 8065

Nagrado 2.500 K dam onemu ki preskrbi mirni stranki brez otrok **stanovanje** obstoječe iz 2, 3 ali več sob s pritiklinami. Naslov pove upravn. »Slov. Naroda. 8043

Mlad inteligenten gospod, trgovsko naobražen z znanjem srbohrvaškega, romunskega, ogrskega in nemškega jezika želi službe v pisarni kake tovarne, najraje v Ljubljani. Ponudbe pod **»B. M. 26 8051«** na uprav. Slov. Naroda. 8051

Stolar ili strojar (djelovodja).
Traži se djelovodja stolarske ili (mizarske) ili strojarske struke, vješta sila za veliki pogon. Reflektanti, koji su do sada u mlinovima radili, imaju prednost. Ponude slati na upravu lista pod **„djelovodja(Monteur)/8035"** 8035

Naročite si in berite
- Muhe -
kratkočasne zgodbe, spisal **Blaž Pohlin** Najzabavnejše berilo za samske in poročene! Cena s poštino K 4·50. Naročа se v
Narodni knjigarni v Ljubljani.

Specerijsko kolonijalno in prekomorsko blago
najceneje in najbrže kupujete :: od poznate veletrgovine ::
Izidor Schollera sin
Zagreb, Vlaška ul. 21.
Telefon 106. Utemeljeno 1883.
Zahtevajte cenik!

SVARILO!
Izjavljam, da nisem plačnik za eventuelne dolgove napravljene na moje ime in na moj račun.
LJUBLJANA, 19. avgusta 1919.
RUDOLF MARN, fotograf.

Bačvare
(sodarje) za akordne radnje tražim. **Tvornica Arko, Zagreb.** 7996

Banatsko moko
prodaja v komisiji, dokler traja zaloga **„Balkan", trg. šped. in kom. del. družba Ljubljana.** 8062

Putnik
vinske i rakijske struke, prvorazredna sila uz povoljne uvjete za nastup odmah ili po dogovoru traži se. Ponude **Zagreb, Glavna pošta, pretinac 41.** 7997

Profesor
dr. pl. Valenta
zopet ordinira od 2.—4.
Frančiškanska ulica št. 10.

Josip Jug
stavbni in pohištveni :: pleskar in ličar ::
Rimska cesta št. 16.
naznanja, da še vedno dela s pristnim blagom.
Izvršitev točna. Zmerne cene.
Za vsa izvršena dela jamčim dve leti

Zobni zdravnik 8089
dr. Rodoschegg
Ljubljana, Stari trg 2,
ne ordinira od 20. avgusta do 3. septembra 1919.

20 dobrih tesačev,
se sprejme za obrezovanje lesa proti dobri plači in preskrbi z živežem. Ponudbe na tvrdko **Mihael Omahen, Višnja gora.** 8009

Kupi se
hiša ali vila
v italijanskem okupiranem ozemlju z mobilijami, pisarniškimi opravami, terjatvijami in vrednotnicami Ponudbe pod: **„Hiša in drugo"** se prosijo na **Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana.** 8002

Strešnik,
fino glaziran, iz la materijala, prodajam dokler traja zaloga. **Cevi za kanale, plošče** za tlak, podboji (bangerji) vedno v zalogi. Sprejemajo se naročila na vse druge betonske izdelke in popravila. Betonska tvornica **Jos. Cihlař, Ljubljana, Dunajska c.**

Konjak
Za oslabele vsled starosti, proti slabostm v želodcu in proti gubitku telesne moči je **stari vinski konjak** pravo oživljenje. Razpošilja dve pol litrski steklenici franko pakovanje, za **60 K.** 5848
Benedikt Herti,
graščak na graščini Golič pri Konjicah Štajersko.

Janko Božič 8107
Minka Božič roj. Burja
poročena
V Ljubljani, dne 19. avgusta 1919.

Korespondentinja
za slovenščino in nemščino, po možnosti tudi za hrvaščino, samostojna starejša moč, stenografinja in strojepiska se sprejme za Ljubljano. Ponudbe pod **„Stalno 7904"** na upravništvo „Slovenskega Naroda" 7904

Sveža slanina (špeh)
od pitanih sremskih prašičev se prodaja začasno vsak dan od 20. t. m. naprej na Predovičevi stojnici v Šolskem drevoredu od 1 kg naprej po K 28·— za kg. 8099

Jamske krajnike
(mužlje), jamski les in materijal za rezanje vseh vrst takoj in popozneje dobavno kupi **Hoffmannfabrik A. G. Pečuh (Pecs.)** Ponudbe eventuelno brzojavno. 8080

!!! Priložnostni nakup za gostilničarje !!!
Renomirana penzija (Pension) na Vrbskem jezeru na jugoslovanski strani z restavracijskim obratom, obstoječa iz treh vil, gospodarskega poslopja, ledoloma, kopališča s čolni, 20.000 m² sveta, 25 opremljenimi sobami se takoj **proda za 80.000 frankov Pension Wienerheim Sekira a/ Wörthersee Post Reifnitz a/See.** 8085

Kdor potrebuje
apno, strešno in zidno opeko, štukaturni mavec, portland-cement, betonsko železo, tračnice, fine kose in brusne kamne, kolomaz, vinski kis, novo rdeče in staro belo vino, kremo za čevlje kakor „Erdal", „Bielerol" „Eulin", voščilo za čevlje (biks), žveplo, zeleno galico, kavo, raznovrstno sukno, gotove obleke za dečke in druge potrebščine naj se obrne na trgovsko agenturo Franc Potan v Ljubljani Grajska planota štev. 1. 8088

Gospodinja ki rabi
Milo „SRNA" štedi s perilom, časom, trudom in denarjem. Poiskusni zavoji a 4½ kg vsebine. **IGNAC FOCK, tvornica mila in sode, Kranj.**

Spretni rajonski zastopniki
dobro uvedeni pri drogistih, lekarnarjih, brivcih **se iščejo.** Tvornica kemičnih in kosmetičnih produktov **Karl Brumlik, Kral. Vinohrady, Slezska ulica 53., Praga.** — Korespondenca češka, nemška. 8075

Velika registr. blagajna
se kupi. Ponudbe na poštni predal št. 73. 8073

Najmodernejše obleke za gospode, jesenske površnike, jesenske kostime, najmodernejše plašče za dame po najnovejši modi izdeluje
F. Potočnik, Selenburgova ulica št. 6, I.
Izvršitev v 8 dneh po naročilu. V smrtnem slučaju tekom 24 ur.
Francoske toalete za dame! 7958
Zaradi točne postrežbe se prosi naročiti pred sezijo.

Tri hiše z vrtom v mestu Krško
na jako prikladnem prostoru za obrt in trgovino, z izhodom na glavni trg pred župno cerkvijo in na dovozno cesto poleg Save so **naprodaj.** — V glavni enonadstropni hiši z mnogimi stanovanji se nahaja mesnica, klavnica, ledenica, delavnica in prekajevalnica za mesne izdelke. — Druga enonadstropna hiša stoji na vrtu. — Tretja pritlična se dotika vrta in tvori priliko za zgradbo trgovske hiše, ker stoji ob glavnem trgu tik pred župno cerkvijo. Podrobnosti:
Aurel Rauer, Bedekovčina. 8011

Gospodarska zveza v Ljubljani,
priporoča svojo veliko zalogo zajamčeno pristnih vin, osobito:
10% staro ogrsko, letnik 1917,
12% ogrsko belo l. 1918 iz okolice Bela cerkev-Vršec,
10% banaško, l. 1918 vsi brez kisline, nadalje štajerska, hrvatska in dolenjska vina, po najnižjih cenah v lastnih posodah.
Vina so dobro obležana in prevzame Gospodarska zveza glede pristnosti vso odgovornost. 8082

Brasno (moka), psenicu, kukuruz, ječam, zob (oves), posije (otrobi) i ostale zemaljske plodine i proizvode nudja samo na veliko
Ivan Dumić, Zagreb, Zrinjevac broj 15,
Telefon 22—69.

Westinghause
Watt
Kremenezky
Metax
Eksport & Import.